

7/36174
EK 79

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-29/1376/2447
Konu : Yazılı soru önergesi

09/06/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/01/2014 tarihli ve 43452547-120.07-158323 sayılı yazı,
b) 05/02/2014 tarihli ve 176/310 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Kars Milletvekili Mülkiye Birtane tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/36174 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-29/1375/2445
Konu : Yazılı soru önergesi

09/06/2014

Sayın Mülkiye BİRTANE
Kars Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/36174 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı bulunmamaktadır. 5275 sayılı "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun" ile "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük" hükümleri uyarınca ceza infaz kurumlarında, suçlu olduğuna karar verilen "hükümlüler" ile yargılamaları devam eden "tutuklular" barındırılmaktadır.

II- Kurumlarda aramanın amacı, bulundurulması yasak eşya olan ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçlarının ceza infaz kurumuna girişinin önlenmesi ayrıca bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin önüne geçmektir. Ayrıca, terör örgütlerinin eğitim dökümanları ve dışarıya olan bağlantılarını sağlamak için her türlü haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi amaçlanmaktadır.

Arama esnasında kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınmakta ve arama sırasında önce bedenın üst kısmındaki giysileri çıkarılması istenmekte üst kısmın araması tamamlandıktan sonra bedenın alt kısmındaki giysilerin çıkarılması istenmekte ve bu arama esnasında hükümlülerin iç çamaşırları çıkarılmadan arama yapılmaktadır. Ayrıca, arama sırasında bedene dokunulmamasına özen gösterilmektedir.

Arama hükümlerini düzenleyen ceza infaz mevzuatımız, Ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve uluslararası düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" başlığını taşıyan 54. maddesinde çıplak aramanın yasaklandığına veya insanlık onuruna aykırı olduğuna dair hüküm bulunmamaktadır. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 46. maddesinde yer alan düzenleme de söz konusu Tavsiye Kararındaki hükümler ile paralellik arz etmektedir.

III- Süngerli oda olarak tabir edilen odalar; tavan, taban ve duvarları sünger ile kaplı, branda ile muhafaza altına alınan, burada bulunan hükümlü ve tutukluların kapalı devre kamera sistemiyle takip ve kontrol edilebildiği, aynı zamanda bu görüntülerin kayıt altına alındığı, hükümlü ve tutukluların insani ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için temiz ve kirli su tesisatı ve havalandırması bulunan yerlerdir.

5275 sayılı Kanunun 6. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi, 49. ve 50. maddeleri ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 185. maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca, hükümlü ve tutuklular kendilerine ve başkalarına zarar vermemeleri amacıyla, sakinleşinceye kadar, tedbir amaçlı ve geçici süreyle bu tür odalara alınabilmektedir. Süngerli odaya alınma işlemi bir ceza olmayıp, geçici

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

sürelî bir tedbir niteliğindedir.

IV- İşkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yönde tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur. Bu çerçevede, Ülkemizdeki bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri çeşitli yönlerden denetime tâbi tutulmaktadır.

Ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, sivil toplum denetimi kapsamında 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu hükümleri gereğince Türkiye İnsan Hakları Kurumu İşkence ve Kötü Muameleyle Mücadele Birimi, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu, tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

V- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkındaki Yönetmeliğin 15. maddesinde yer alan; “Hükümlüler, kendilerine idare tarafından verilen nevresim takımı ve battaniye dışında, kantinden temin edilmek şartıyla bir adet nevresim takımı ve iklim koşulları değerlendirilerek idarenin uygun göreceği sayıda battaniye bulundurabilir” hükmüne göre işlem yapılmaktadır. Hükümlü ve tutukluların ailelerinden gelen battaniye ve nevresim takımları kurumun emanet eşya deposuna alınmakta ve hükümlünün tahliye olması durumunda hükümlüye teslim edilmektedir.

Öte yandan, hükümlü ve tutukluların kurumda bulunduracağı eşyalarla ilgili olarak aynı Yönetmeliğin 7. maddesi gereğince, hükümlülerin koğuş, oda ve eklentilerinde birer adet palto, manto ve mont, iki adet ceket veya ceket yerine kullanılabilen hırka, dört adet pantolon veya etek, bayan için iki adet elbise, bir takım eşofman, dört adet gömlek, iki adet kazak, iki takım pijama, bir spor ayakkabısı, bir kışlık ayakkabı, bir iskarpin, üç adet tişört, iki adet kravat, bir adet kemer, gerektiği kadar iç çamaşırı, çorap, bir terlik, havlu ve bir bornoz ile kaşkol, bulundurmalarına izin verilmektedir. Ayrıca, ceza infaz kurumu dışından

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

getirilmesine izin verilen giyim eşyalarından eskiyenleri, yenileriyle değiştirilebilmektedir.

VI- Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmalara verilen cevapta, soru önergesinde adı geçen Kurumda;

1- 4 kişilik oda bulunmadığı, dolayısıyla 4 kişilik odalarda 7 kişi kaldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

2- Barındırılan hükümlü ve tutuklulara kurum tabipliği tarafından muayeneleri yapılmadan ilaç reçetelendirilmesinin söz konusu olmadığı, hükümlü ve tutuklunun rahatsızlığının ve tedavisinin devam ederken kullanılan ilaçların bitmesi ve tekrar reçetelendirilmesi gerekmesi durumunda, hükümlü ve tutuklular doktorla görüştürülerek ilaçlarının reçetelendirildiği ve ilaçların imza karşılığı hükümlü ve tutuklulara teslim edildiği,

Kurum talimatına göre, kontrole tabi ilaçların sabah, öğle, akşam olmak üzere tek tek hükümlü ve tutuklulara verildiği, memur gözetiminde koğuş mazgalında hükümlü ve tutukluların ilaçlarını içmesinin sağlandığı ve ilaçlarını aldıklarına dair ilaç kontrol defterine hükümlü ve tutukluların imzalarının alındığı,

3- Ekim ayı itibarıyla mevsimler gözönüne alınarak kaloriferlerin yakıldığı ve havanın sıcaklık durumuna göre ısı değerlerinin belirlendiği, mağduriyet yaşanmaması için kaloriferlerde oluşabilecek arızaların en kısa sürede tamiratın yapıldığı, öte yandan; ceza infaz kurumunda kaloriferlerde herhangi bir sorun olmadığının tespit edildiği,

4- Kurum tarafından belirlenen program çerçevesinde, hükümlü ve tutukluların kaldığı koğuşlara hafta içi dört gün yarımşar haftanın 3 günü ise üçer saat sıcak su verildiği, her koğuşta hükümlü ve tutukluların kullanması için 2 banyo bulunduğu, hükümlü ve tutukluların banyo ve çamaşır yıkanması ihtiyaçlarını banyolarda karşıladığı, soğuk suyun ise 24 saat boyunca verildiği,

5- 5275 sayılı Kanunun 62. maddesi uyarınca hükümlü ve tutukluların mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, gazetelerden yararlanma hakkına sahip oldukları, ancak soru önergesinde adı geçen gazetelerden birinin kürtçe içerikli olması ve kurumda kürtçe bilen personelin olmaması nedeniyle, bu gazete hakkında herhangi bir toplatma kararı olup olmadığının tespiti için Emniyet Müdürlüğüne yazı yazıldığı ve gelen yazı doğrultusunda, söz konusu gazete hakkında toplatma kararı olmaması hâlinde hükümlü ve tutuklulara verildiği,

6- Mevcut ceza infaz kurumu inşa edilmeden önce, arazinin Bakanlığımız teknik elemanları marifetiyle yerinde incelenerek uygun bulunduğu, ayrıca anılan taşınmaza zemin etüdünün de yaptırıldığı,

7- İşkence iddialarıyla ilgili herhangi bir şikâyet olmamasından dolayı Bakanlığımızca inceleme başlatılmadığı,

8- Bakanlığımızda, süngerli odaya alınan hükümlü ve tutukluların sayısına ilişkin istatistikî veri bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan